

Ostvarivanje prava na poticaje sukladno Zakonu o poticanju ulaganja

Bernard Iljazović, dipl. iur.

Često su poduzetnicima prilikom planiranja novih investicijskih projekata potrebna financijska sredstva za njihovu realizaciju, a kako bi ostvarili zadane poslovne ciljeve. U tim slučajevima nerijetko posežu za dodatnim kreditnim sredstvima, te se zadužuju kod komercijalnih banaka, apliciraju na različite natječajne iz europskih fondova, pri tome zaboravljajući na mogućnost koja im se pruža na osnovu Zakona o poticanju ulaganja (63/22 I 136/24). Naime, na osnovu Zakona o poticanju ulaganja poduzetnici mogu ostvariti pravo na porezne olakšice i poticaje za zapošljavanje, odnosno otvaranje novih radnih mjesta. Cilj i svrha poticanja ulaganja je izgradnja međunarodno konkurentnog, transparentnog i atraktivnog sustava potpora za ulaganja pravnih ili fizičkih osoba registriranih u Republici Hrvatskoj, obveznika poreza na dobit, koji obavljajući gospodarsku djelatnost, sudjeluju u prometu robe i usluga u Republici Hrvatskoj.

Shodno tome, u nastavku teksta, na sažeti način biti će više riječi o značajnijim aspektima pojedinih poticajnih mjera koje su na raspolaganju poduzetnicima u Republici Hrvatskoj, sukladno Zakonu o poticanju ulaganja.

1. Primjena Zakona

U dosadašnjoj provedbi Zakona od listopada 2012. do rujna 2024. godine zaprimljeno je ukupno 2.050 prijava projekata ulaganja za korištenje regionalnih potpora za ulaganje od strane mikro, malih i srednjih poduzetnika (MSP) i velikih poduzetnika. Od toga se 422 prijave odnose na projekte velikih poduzetnika, a 1.628 prijava na projekte MSP. Do danas je od zahtjeva odustalo 308 poduzetnika, dok su 84 prijave odbijene.

Planirana visina ulaganja 1.658 prijavljenih projekata (odobreni projekti i projekti u obradi) iznosi oko 10,2 milijarde eura uz planirano otvaranje 44.030 novih radnih mjesta. Od toga oko 6 milijardi eura i 19.583 nova radna mjesta odnosi se na projekte velikih poduzetnika, dok se 4,2 milijarde eura uz planirano otvaranje 24.447 novih radnih mjesta odnosi na projekte MSP.

Projekti ulaganja odnose se na: metaloprerađivačku industriju (15,3%); turizam (12,5%); ICT (12,1 %); drveno-prerađivačku industriju (9,4%); proizvodnju strojeva i opreme (8,3%); prehrambeno-procesnu industriju (6,1%); proizvodnju proizvoda od gume i plastike (5,0%) i proizvoda za građevinarstvo (4,4%); tiskarsku, tekstilnu, farmaceutsku industriju, proizvodnju električne opreme i transfor-

matora, distribuciju i logistiku i ostale djelatnosti s udjelima manjim od 3 %.

Najviše projekata realizira se u Gradu Zagrebu (22,3%); Zagrebačkoj županiji (11,9%); Splitsko-dalmatinskoj županiji (8,6%); Varaždinskoj županiji (7,1%); Istarskoj županiji (5,7%); Međimurskoj županiji (5,6%) i Primorsko-goranskoj županiji (5,4%).

Potvrdu o statusu korisnika potpore za ulaganje do sada je dobilo 982 poduzetnika (951 trgovačko društvo i 31 obrt, odnosno 447 malih, 295 srednjih i 240 velikih poduzetnika). Od tog broja, 28 ih je odustalo od projekta ulaganja, dva poduzetnika su iskoristila cijeli maksimalni intenzitet potpore iz drugih izvora, dok je 18 poduzetnika izgubilo status korisnika zbog neispunjavanja propisanih uvjeta Zakona.

Ukupna planirana vrijednost 934 odobrenih projekata ulaganja iznosi cca. 6,1 milijardi eura uz planirano otvaranje 31.823 novih radnih mjesta. Od toga 3,7 milijardi eura i 14.230 novih radnih mjesta su projekti velikih poduzetnika, dok MSP planiraju ulaganja u iznosu preko 2,4 milijarde eura uz otvaranje 17.593 novih radnih mjesta.¹

¹ Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o poticanju ulaganja, s Konačnim prijedlogom zakona, Vlada Republike Hrvatske, Zagreb, studeni 2024. godine.

2. Korisnici poticajnih mjera

Poticajne mjere mogu koristiti poduzetnici registrirani u Republici Hrvatskoj (trgovačka društva i obrti obveznici poreza na dobit) koji u trogodišnjem razdoblju izvrše ulaganje u dugotrajnu imovinu u minimalnom iznosu od:

- 50.000,00 € uz uvjet otvaranja najmanje 3 nova radna mjesta za mikropoduzetnike u razdoblju realizacije projekta
- 150.000,00 € uz uvjet otvaranja najmanje 5 novih radnih mjesta povezanih s projektom ulaganja u razdoblju realizacije projekta za male, srednje i velike poduzetnike
- 50.000,00 € uz uvjet otvaranja najmanje 10 novih radnih mjesta povezanih s projektom ulaganja u razdoblju realizacije projekta za centre za razvoj informacijsko-komunikacijskih sustava i softvera
- 3.000.000,00 € uz uvjet otvaranja najmanje 15 novih radnih mjesta povezanih s projektom ulaganja u razdoblju realizacije projekta za projekte ulaganja kroz gospodarsko aktiviranje neaktivne imovine u vlasništvu Republike Hrvatske
- 500.000,00 € za projekte ulaganja u modernizaciju i porast produktivnosti poslovnih procesa, bez otvaranja novih radnih mjesta

S druge strane, korisnici potpora za ulaganja ne mogu biti pravne, odnosno fizičke osobe koje su pravomoćno osuđene za gospodarski kriminal.

3. Vrste poticajnih mjera

Poticajne mjere za investicijske projekte odnose se na projekte ulaganja u: proizvodno-prerađivačkim aktivnostima; razvojno-inovacijskim aktivnostima; aktivnostima poslovne podrške i aktivnostima usluga visoke dodane vrijednosti.

Provedbom projekata ulaganja treba se pridonijeti ostvarenju jednog ili više sljedećih ciljeva:

digitalnoj i zelenoj tranziciji gospodarstva Republike Hrvatske, odnosno prijelazu na klimatski neutralno gospodarstvo; održivom konceptu industrije i naprednim tehnološkim rješenjima industrije 4.0.; unos nove opreme i suvremenih tehnologija; veća zaposlenost i izobrazba zaposlenika; razvoj proizvoda i usluga više dodane vrijednosti; povećanje poduzetničke konkurentnosti; ravnomjerni regionalni razvoj Republike Hrvatske; gospodarsko aktiviranje neaktivne imovine u vlasništvu Republike Hrvatske; rast produktivnosti gospodarskih subjekata u Republici Hrvatskoj.

Sukladno članku 11. Zakona o poticanju ulaganja, sustav potpora za ulaganje uključuje sljedeće poticajne mjere:

- 1) porezne potpore za mikropoduzetnike
- 2) porezne potpore
- 3) potpore za opravdane troškove novih radnih mjesta povezanih s projektom ulaganja
- 4) potpore za opravdane troškove usavršavanja povezanih s projektom ulaganja
- 5) potpore za:
 - a) razvojno-inovacijske aktivnosti
 - b) aktivnosti poslovne podrške i
 - c) aktivnosti usluga visoke dodane vrijednosti
- 6) potpore za kapitalne troškove projekta ulaganja
- 7) potpore za radno intenzivne projekte ulaganja
- 8) potpore za gospodarsko aktiviranje neaktivne imovine u vlasništvu Republike Hrvatske
- 9) potpore za modernizaciju poslovnih procesa – automatizacija, robotizacija i digitalizacija proizvodno-prerađivačkih procesa.

3.1. Porezne potpore za mikropoduzetnike

Za ulaganja mikropoduzetnika u visini od minimalno 50.000,00 eura stopa poreza na dobit umanjuje se za 50 % od propisane stope poreza na dobit u razdoblju do pet godina od godine početka ulaganja, uz uvjet otvaranja najmanje tri nova radna mjesta povezana s projektom ulaganja.

Ako korisnik potpore istodobno obavlja i poslovne aktivnosti koje nisu obuhvaćene projektom ulaganja, tada je dužan osigurati posebno knjigovodstveno praćenje aktivnosti obuhvaćene projektom i utvrditi iznos dobiti za aktivnost projekta ulaganja.

Korisnik potpore u sklopu godišnjeg izvješća dostavlja pregled prihoda po osnovi kapitala, najma, kamata i intelektualnog vlasništva i pregled posebnog knjigovodstvenog praćenja aktivnosti projekta ulaganja.

3.2. Porezne potpore

Porezne potpore za male, srednje i velike poduzetnike ovise o visini ulaganja i broju novootvorenih radnih mjesta.

Tako se za ulaganje u iznosu od 150.000,00 do 1.000.000,00 eura stopa poreza na dobit umanjuje za 50 % od propisane stope poreza na dobit u razdoblju do deset godina od godine početka ulaganja, uz uvjet otvaranja najmanje pet novih radnih mjesta povezanih s ulaganjem.

Za ulaganje u iznosu od 1.000.000,00 do 3.000.000,00 eura stopa poreza na dobit umanjuje se za 75 % od propisane stope poreza na dobit u razdoblju do deset godina od godine početka ulaganja, uz uvjet otvaranja najmanje deset novih radnih mjesta povezanih s ulaganjem.

Za ulaganje u iznosu većem od 3.000.000,00 eura, stopa poreza na dobit umanjuje se za 100 % od propisane stope poreza na dobit u razdoblju do deset godina od godine početka ulaganja, uz uvjet otvaranja najmanje petnaest novih radnih mjesta povezanih s ulaganjem.

3.3. Potpore za opravdane troškove novih radnih mjesta povezanih s projektom ulaganja

Izračunavanje bespovratne potpore za opravdane troškove novih radnih mjesta povezanih s projektom ulaganja zasniva se na stopi nezaposlenosti u prijavljenoj županiji, i to kako slijedi:

- korisniku potpore koji osigura otvaranje novih radnih mjesta povezanih s projektom ulaganja u županijama u kojima, prema podacima Državnog zavoda za statistiku važećim na datum početka ulaganja, registrirana stopa nezaposlenosti iznosi do 5 % odobrit će se bespovratna novčana potpora za opravdane troškove otvaranja novih radnih mjesta povezanih s ulaganjem u visini do 10 % prihvatljivih troškova za otvaranje novog radnog mjesta, a u maksimalnom iznosu od 5000,00 eura po novootvorenom radnom mjestu.
- korisniku potpore koji osigura otvaranje novih radnih mjesta povezanih s projektom ulaganja u županijama u kojima, prema podacima Državnog zavoda za statistiku važećim na datum početka ulaganja, registrirana stopa nezaposlenosti iznosi od 5 % do 10 % odobrit će se bespovratna novčana potpora za opravdane troškove otvaranja novih radnih mjesta povezanih s ulaganjem u visini do 20 % prihvatljivih troškova za otvaranje novog radnog mjesta, a u maksimalnom iznosu od 10.000,00 eura po novootvorenom radnom mjestu.
- korisniku potpore koji osigura otvaranje novih radnih mjesta povezanih s projektom ulaganja u županijama u kojima, prema

podacima Državnog zavoda za statistiku važećim na datum početka ulaganja, registrirana stopa nezaposlenosti iznosi više od 10 % odobrit će se bespovratna novčana potpora za opravdane troškove otvaranja novih radnih mjesta povezanih s ulaganjem u visini do 30 % prihvatljivih troškova za otvaranje novog radnog mjesta, a u maksimalnom iznosu od 15.000,00 eura po novootvorenom radnom mjestu.

3.4. Potpore za opravdane troškove usavršavanja povezanih s projektom ulaganja

Korisniku potpore odobrit će se bespovratna novčana potpora za usavršavanje radnika na novim radnim mjestima povezanim s projektom ulaganja. Naime, bespovratna novčana potpora za troškove usavršavanja povezanih s projektom ulaganja dodjeljivat će se sukladno pravilima o državnim potporama za usavršavanje.

Prihvatljivi troškovi usavršavanja obuhvaćaju:

- a) troškove predavača, za sate tijekom kojih su predavači sudjelovali u usavršavanju
- b) troškove poslovanja povezani s predavačima i polaznicima, koji su izravno povezani s projektom usavršavanja, poput putnih troškova, troškova materijala i potrošne robe izravno povezanih s projektom, amortizacija alata i opreme, ako se koriste isključivo za projekt usavršavanja. Treba istaknuti da su troškovi smještaja isključeni.

Intenzitet potpore iznosi do 50 % prihvatljivih troškova, s tim da se može povećati do 70 % prihvatljivih troškova u sljedećim slučajevima:

- a) za deset postotnih bodova ako se usavršavanje provodi za radnike s invaliditetom
- b) za deset postotnih bodova ako se potpora dodjeljuje srednjem poduzetniku
- c) za dvadeset postotnih bodova ako se potpora dodjeljuje malom i mikropoduzetniku.

3.5. Potpore za kapitalne troškove projekta ulaganja

Projekt ulaganja za koji se odobravaju potpore za kapitalne troškove projekta ulaganja predstavlja ulaganje u dugotrajnu imovinu korisnika potpore u iznosu od najmanje 5.000.000,00 eura, uz uvjet otvaranja najmanje 50 novih radnih mjesta povezanih s projektom ulaganja, odnosno najmanje 30 novih radnih mjesta povezanih s projektom ulaganja mikro, malih i srednjih poduzetnika.

Potpore za kapitalne troškove odnose se isključivo na projekte ulaganja u proizvodno-prerađivačkim djelatnostima, odnosno na projekte ulaganja u proizvodno-prerađivačkim aktivnostima.

Korisniku potpore koji realizira projekt ulaganja u županijama u kojima, prema podacima Državnog zavoda za statistiku važećim na datum početka projekta ulaganja, registrirana stopa nezaposlenosti iznosi od 5 % do 10 %, osim predviđenih potpora iz Zakona, odobrit će se potpora za kapitalne troškove:

- 1) bespovratna novčana potpora u iznosu 10 % prihvatljivih troškova ulaganja u dugotrajnu imovinu, i to za:
 - a) troškove izgradnje nove tvornice, industrijskog postrojenja
 - b) troškove kupnje novih strojeva, odnosno proizvodne opreme u ukupnom maksimalnom iznosu do 1.000.000,00 eura, uz uvjet da udio ulaganja u strojevima, odnosno proizvodnoj opremi iznosi minimalno 40 % od ukupne vrijednosti ulaganja, dok minimalno 50 % od kupljenih stroje-

va, odnosno proizvodne opreme mora biti oprema visoke tehnologije.

Korisniku potpore koji realizira projekt ulaganja u županijama u kojima, prema podacima Državnog zavoda za statistiku važećim na datum početka projekta ulaganja, registrirana stopa nezaposlenosti iznosi više od 10 %, osim predviđenih potpora iz Zakona, odobrit će se potpora za kapitalne troškove:

- 2) bespovratna novčana potpora u iznosu 20 % prihvatljivih troškova ulaganja u dugotrajnu imovinu, i to za:
 - a) troškove izgradnje nove tvornice, industrijskog postrojenja
 - b) troškove kupnje novih strojeva, odnosno proizvodne opreme

u ukupnom maksimalnom iznosu do 2.000.000,00 eura, uz uvjet da udio ulaganja u strojevima, odnosno proizvodnoj opremi iznosi minimalno 40 % od ukupne vrijednosti ulaganja, dok minimalno 50 % od kupljenih strojeva, odnosno proizvodne opreme mora biti oprema visoke tehnologije.

3.6. Potpore za modernizaciju poslovnih procesa – automatizacija, robotizacija i digitalizacija proizvodno-prerađivačkih procesa

Potpore za modernizaciju poslovnih procesa odnose se isključivo na projekte ulaganja u proizvodno-prerađivačkoj industriji, odnosno na projekte ulaganja u proizvodno-prerađivačkim aktivnostima.

Osnovna namjena potpore za modernizaciju poslovnih procesa je unaprjeđenje postojeće tehnološke razine poslovnih procesa unutar proizvodno-prerađivačke industrije i njezina transformacija prema tehnološkoj razini industrije 4.0.

Modernizacija, odnosno temeljita promjena u proizvodno-prerađivačkom procesu podrazumijeva unos dugotrajne materijalne imovine – opreme/strojeva u vlasništvo korisnika potpore za ulaganje koja je kategorizirana kao tehnološki naprednija generacija dugotrajne imovine visoke tehnologije u odnosu na dugotrajnu imovinu koja se modernizira, poput: specijaliziranih robota, robotskih sustava i robotskih stanica, opreme/strojeva za automatizaciju i samokontrolu proizvodnih procesa, automatskih sustava za upravljanje proizvodnjom i opreme/strojeva za digitalizaciju proizvodnje i proizvodnih procesa. Također, modernizacija, odnosno temeljita promjena u proizvodno-prerađivačkom procesu podrazumijeva i unos dugotrajne nematerijalne imovine u vlasništvo korisnika potpore za ulaganje koja je kategorizirana kao tehnološki naprednija generacija dugotrajne nematerijalne imovine visoke tehnologije u odnosu na dugotrajnu imovinu koja se modernizira: zadnje generacije softvera za upravljanje automatiziranim proizvodnim procesima u proizvodno-prerađivačkoj industriji, softvera u funkciji digitalizacije proizvodnih procesa i proizvodnje, softvera za razvoj samokontrolirajućih sustava, logičkih kontrolera i automatiziranih linija proizvodnih procesa i softvera za strojno učenje, razvoj umjetne inteligencije i vizualizaciju sustava.

U okviru potpore, poduzetnicima se umanjuje stopa poreza na dobit u određenom postotku prema visini ulaganja.

Naime, razlikuju se tri vrste ulaganja:

- 1) za ulaganja u visini od 500.000,00 do 1.000.000,00 eura korisniku potpore stopa poreza na dobit umanjuje se za 50 % od propisane stope poreza na dobit u razdoblju do deset godina od godine početka ulaganja
- 2) za ulaganja u visini od 1.000.000,00 do 3.000.000,00 eura korisniku potpore stopa poreza na dobit umanjuje se za 75 % od propisane stope poreza na dobit u razdoblju do deset godina od godine početka ulaganja

- 3) za ulaganja u visini iznad 3.000.000,00 eura korisniku potpore stopa poreza na dobit umanjuje se za 100 % od propisane stope poreza na dobit u razdoblju do deset godina od godine početka ulaganja.

4. Podnošenje prijave za korištenje potpore

Poduzetnici koji namjeravaju koristiti potpore trebaju podnijeti prijavu za odobrenje statusa korisnika potpore, odnosno prijavu za korištenje potpore Ministarstvu gospodarstva (u nastavku teksta: Ministarstvo) i to prije početka projekta ulaganja.

Ministarstvo na temelju podnesene prijave, u suradnji s tijelom državne uprave nadležnim za financije i drugim nadležnim tijelima državne uprave u čiji djelokrug spada predviđeni projekt ulaganja, te drugim tijelima nadležnim za poslove poticanja ulaganja, utvrđuje da li je prijava podnesena u skladu s odredbama Zakona o poticanju ulaganja, te da li ispunjava sve uvjete za oblik i sadržaj prijave sukladno Uredbi o poticanju ulaganja (Nar. nov., br. 156/22). O tome će izvijestiti podnositelja prijave, odnosno izdati mu potvrdu o statusu korisnika potpore za ulaganje, a kojom se potvrđuje da podnositelj prijave ispunjava sve propisane uvjete. Potvrda se izdaje najkasnije u roku od 60 dana od dana zaprimanja uredne prijave.

Ukoliko Ministarstvo utvrdi da podnositelj prijave ne ispunjava sve propisane uvjete, tada će u roku od 60 dana od dana zaprimanja prijave izdati obavijest o neispunjavanju uvjeta za ostvarenje statusa korisnika potpore za ulaganje.

Za razliku od podnošenja prijave na natječaje iz europskih fondova gdje su striktno definirani rokovi prijave, odnosno koji su vremenski ograničeni, prednost podnošenja prijave projekta prema Zakonu o poticanju ulaganja je da se prijava može podnositi tijekom cijele godine, te se ne mora čekati objavljivanje natječaja. Na taj način poduzetnici imaju veću samostalnost pri donošenju odluke kada će podnijeti prijavu za ostvarivanje prava na poticaje.

Također, obrada samih prijava je puno jednostavnija, radi toga što se samo administrativno provjerava predana dokumentacija, a što znatno pridonosi ubrzanju čitavog postupka.

Korisnici potpora dužni su tijekom razdoblja korištenja statusa korisnika potpora podnositi godišnje pisano izvješće o izvršenju projekta ulaganja, prihvatljivim troškovima, korištenju poticajnih mjera, te očuvanju predmetnog ulaganja i otvorenih radnih mjesta povezanih s tim ulaganjem, Ministarstvu gospodarstva i Ministarstvu financija – Poreznoj upravi. Također, dužni su tijekom minimalnog razdoblja očuvanja predmetnog ulaganja podnositi godišnje pisano izvješće o očuvanju predmetnog ulaganja i otvorenih radnih mjesta povezanih s tim ulaganjem.

Navedena godišnja izvješća podnose se uz prijavu poreza na dobit, u skladu s rokovima propisanim posebnim propisom kojim se uređuje porez na dobit. Ako korisnik potpore zbog neopravdanog razloga ne podnese izvješće u propisanom roku, prestaje mu pravo korištenja odobrenih potpora, te gubi status korisnika potpore.

5. Prekršajne sankcije

Za nepodnošenje godišnjeg pisanog izvješća o korištenju potpora propisane su prekršajne sankcije, odnosno novčane kazne. Tako će se za taj prekršaj, pravna osoba korisnik potpore kaznit novčanom kaznom u iznosu od 13.270,00 do 66.360,00 eura. Za navedeni prekršaj, kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi, novčanom kaznom u iznosu od 1320,00 do 6630,00 eura. Dok će se fizička

osoba obrtnik korisnik potpore, kaznit novčanom kaznom u iznosu od 1320,00 do 13.270,00 eura.

6. Primjer ostvarivanja prava na porezne olakšice

Uzmimo za primjer malog poduzetnika koji planira investirati na području Panonske Hrvatske. Investicijski projekt započeti će 01.01.2025. godine, te će trajati do 31.12.2027. godine. Planirana investicijska sredstva su u iznosu od 2.000.000,00 eura. U okviru realizacije projekta predviđeno je otvaranje 10 novih radnih mjesta.

Intenzitet sufinanciranja projekata malih poduzetnika za područje Panonske Hrvatske je 70%.²

Sukladno karti regionalnih potpora u razdoblju od 1. siječnja 2022. do 31. prosinca 2027. godine, intenzitet potpore sufinanciranja poduzeća je prikazan u sljedećoj tablici:

Maksimalni intenzitet potpore (%)

NUTS 2 Regije	Mala poduzeća	Srednja poduzeća	Velika poduzeća
Panonska Hrvatska	70%	60%	50%
Jadranska Hrvatska	60%	50%	40%
Sjeverna Hrvatska	70%	60%	50%
Grad Zagreb	55%	45%	35%

S obzirom da se radi o ulaganju u iznosu od 2.000.000,00 eura, te malom poduzetniku, stopa poreza na dobit umanjuje se za 75 % od propisane stope poreza na dobit u razdoblju do deset godina od godine početka ulaganja.

Poduzetnik će sukladno planu ulaganja uložiti u sljedećim godinama kako slijedi:

- u 2025. godini (1.100.000,00 eura),
- u 2026. godini (700.000,00 eura),
- u 2027. godini (200.000,00 eura).

Uzimajući u obzir sve navedene parametre, maksimalni iznos olakšica i potpora koje poduzetnik može ostvariti temeljem Zakona o poticanju ulaganja iznosi: 1.400.000,00 eura. Navedeni iznos se dobije izračunom sljedećih stavki: intenzitet potpore 70%, planirana investicijska sredstva 2.000.000,00 eura.

7. Zaključno

Zakonom o poticanju ulaganja osigurani su preduvjeti za učinkovitije poslovanje poduzetnika. Prije svega to se odnosi na smanjenje troškova poslovanja, olakšice pri zapošljavanju, posebice mladih osoba, povećanje konkurentnosti, brži razvoj.... U konačnici, poduzetnicima se omogućava da poslovanje učine stabilnijim i održivijim, te ojačaju svoju poziciju na tržištu. Stoga određene financijske beneficije svakako treba iskoristiti za daljnji napredak.

² Karta regionalnih potpora Republike Hrvatske za razdoblje od 2022. do 2027. godine